Begroting 2025-2028

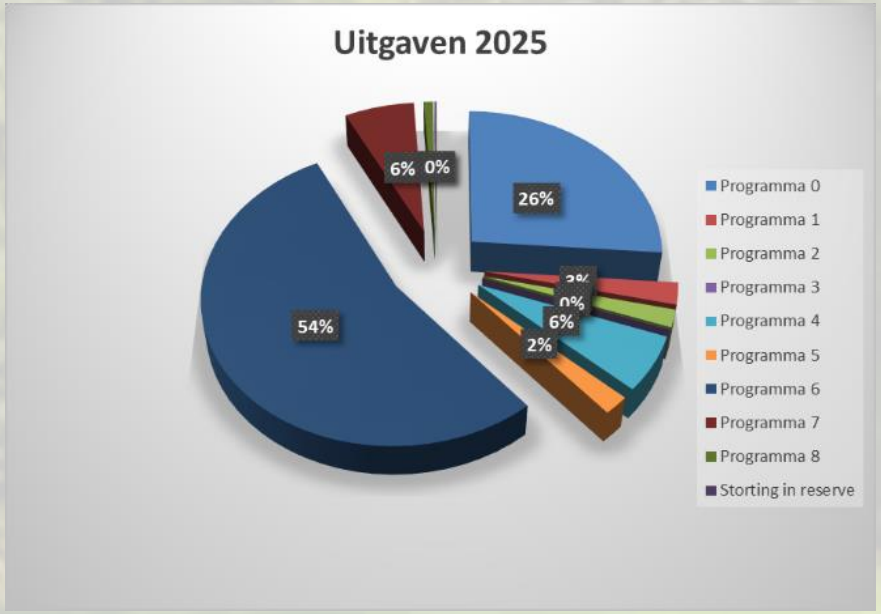
Begroten in onzekere tijden

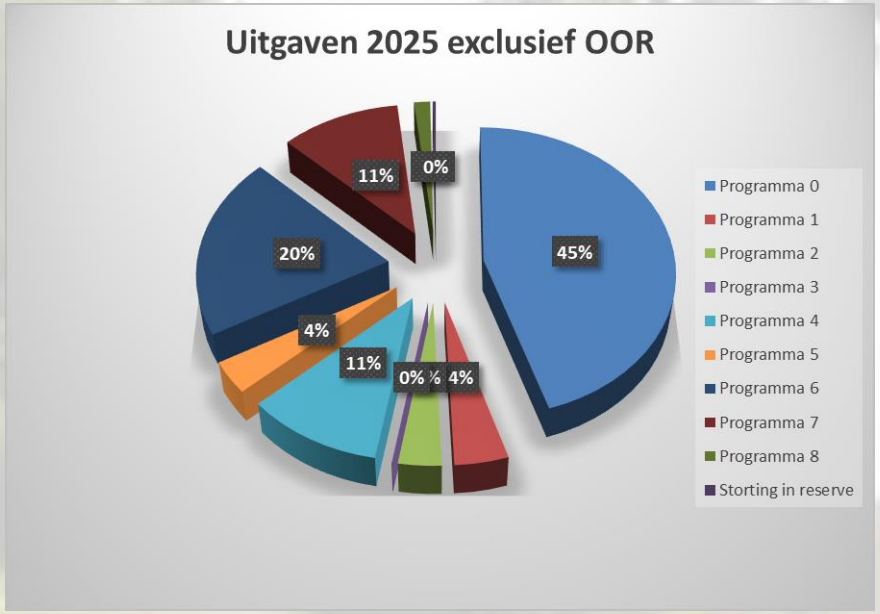
Begroting 2025-2028
Financieel perspectief

	2025	2026	2027	2028
Primitieve begroting	12.882	-151.838	-99.906	8.615

- Het is een beleidsarme begroting.
- We hoeven nog niet te snijden in het reguliere werk, dit blijft op het huidige (beperkte)niveau.
- We voldoen aan de criteria van de Provincie, de verwachting is dan ook dat wij onder repressief toezicht blijven vallen.
- De marginale resultaten zijn mede dankzij de hogere rentebaten en de dekking van incidentele lasten in programma 0 uit de algemene reserve.
- De kosten van het sociaal domein zijn begroot op basis van de cijfers van 2023.

Begroting 2025-2028
Financieel perspectief

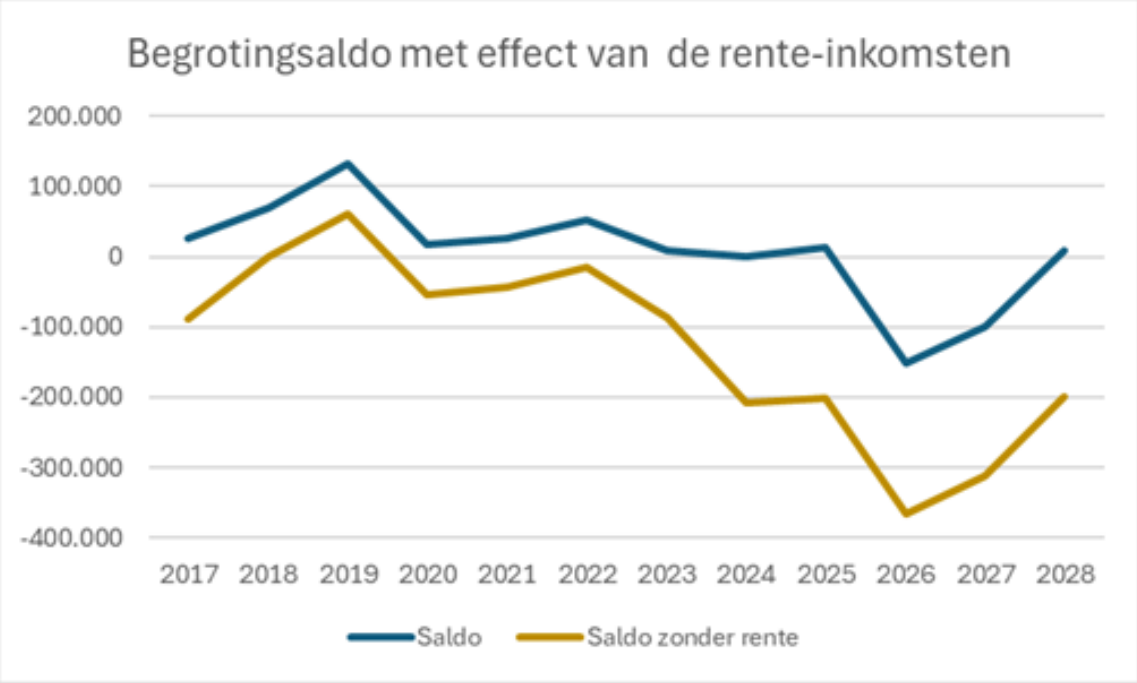

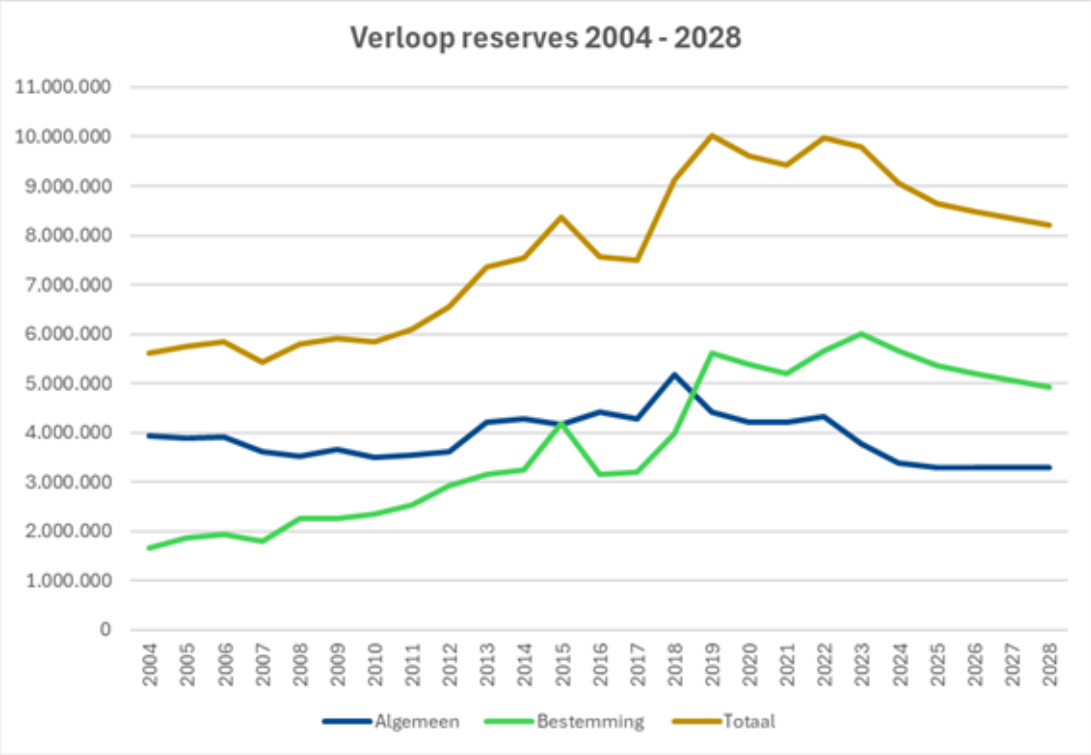
Begroting 2025-2028
Financieel perspectief

Meerjarig sluitend, mede dankzij de hogere rente-inkomsten

Deze tabel laat zien wat het effect is van de rente-inkomsten op onze begroting. De huidige rentepercentages staan onder druk. Wij zien dat nu de rentestanden langzaam aan het dalen zijn. Een dalende rente zorgt er bij de gemeente Rozendaal voor dat het begrotingstekort groter wordt. Deze rente-inkomsten zijn van cruciaal belang om aan onze wettelijke verplichtingen te kunnen blijven voldoen, zelfs in een beleidsarme begroting.

Begroting 2025-2028
Financieel perspectief

Goede reservepositie steeds verder onder druk

Als we twintig jaar terugkijken zien we dat onze reserves in omvang zijn toegenomen. Dit heeft een directe relatie met bouwprojecten zoals De Del en Steenhoek. Positieve resultaten zijn voor het merendeel bestemd, zoals zichtbaar is in de groene lijn die stijgt vanaf ca. 2018, en dus niet vrij inzetbaar. Vanaf 2022 zien we dat de reserves geleidelijk aan teruglopen van € 9,9 miljoen in 2022 naar (verwacht) € 8,2 miljoen in 2028. Daarmee is nog altijd sprake van een gezonde vermogenspositie. Wel teren we in op ons spaargeld, zonder dat we mogelijkheden zien deze in de toekomst weer aan te vullen.

Begroting 2025-2028
september-circulaire

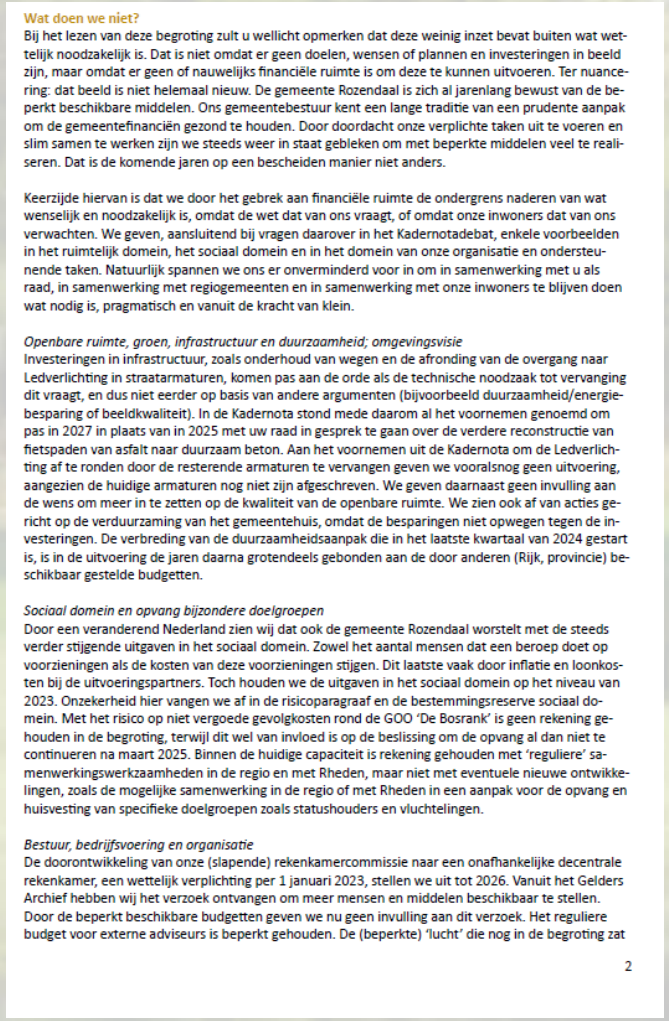
September-circulaire

Deze circulaire geeft een stijging aan van € 141.000 voor 2025, € 152.000 voor 2026, € 30.000 voor 2027 en € 24.000 voor 2028.

Voor 2025 en 2026 zit er een brede doeluitkering bij voor bibliotheken van € 100.000.

Ook is er een brede doeluitkering voor betaalbare huren opgenomen het gaat hierbij om respectievelijk € 12.000, € 11.000, € 5.000 en € 4.000. De resterende bedragen zijn de reguliere aanpassingen binnen het gemeentefonds.

Begroting 2025-2028
Wat doen we niet

Wat doen we niet?

Bij het lezen van deze begroting zult u wellicht opmerken dat deze weinig inzet bevat buiten wat wettelijk noodzakelijk is. Dat is niet omdat er geen doelen, wensen of plannen en investeringen in beeld zijn, maar omdat er geen of nauwelijks financiële ruimte is om deze te kunnen uitvoeren. Ter nuancering: dat beeld is niet helemaal nieuw. De gemeente Rozendaal is zich al jarenlang bewust van de beperkt beschikbare middelen. Ons gemeentebestuur kent een lange traditie van een prudente aanpak om de gemeentefinanciën gezond te houden. Door doordacht onze verplichte taken uit te voeren en slim samen te werken zijn we steeds weer in staat gebleken om met beperkte middelen veel te realiseren. Dat is de komende jaren op een bescheiden manier niet anders.

Keerzijde hiervan is dat we door het gebrek aan financiële ruimte de ondergrens naderen van wat wenselijk en noodzakelijk is, omdat de wet dat van ons vraagt, of omdat onze inwoners dat van ons verwachten. We geven, aansluitend bij vragen daarover in het Kadernotadebat, enkele voorbeelden in het ruimtelijk domein, het sociaal domein en in het domein van onze organisatie en ondersteunende taken. Natuurlijk spannen we ons er onverminderd voor in om in samenwerking met u als raad, in samenwerking met regiogemeenten en in samenwerking met onze inwoners te blijven doen wat nodig is, pragmatisch en vanuit de kracht van klein.

Openbare ruimte, groen, infrastructuur en duurzaamheid; omgevingsvisie

Investeringen in infrastructuur, zoals onderhoud van wegen en de afronding van de overgang naar Ledverlichting in straatarmaturen, komen pas aan de orde als de technische noodzaak tot vervanging dit vraagt, en dus niet eerder op basis van andere argumenten (bijvoorbeeld duurzaamheid/energiebesparing of beeldkwaliteit). In de Kadernota stond mede daarom al het voornemen genoemd om pas in 2027 in plaats van in 2025 met uw raad in gesprek te gaan over de verdere reconstructie van fietspaden van asfalt naar duurzaam beton. Aan het voornemen uit de Kadernota om de Ledverlichting af te ronden door de resterende armaturen te vervangen geven we vooralsnog geen uitvoering, aangezien de huidige armaturen nog niet zijn afgeschreven. We geven daarnaast geen invulling aan de wens om meer in te zetten op de kwaliteit van de openbare ruimte. We zien ook af van acties gericht op de verduurzaming van het gemeentehuis, omdat de besparingen niet opwegen tegen de investeringen. De verbreding van de duurzaamheidsaanpak die in het laatste kwartaal van 2024 gestart is, is in de uitvoering de jaren daarna grotendeels gebonden aan de door anderen (Rijk, provincie) beschikbaar gestelde budgetten.

Sociaal domein en opvang bijzondere doelgroepen

Door een veranderend Nederland zien wij dat ook de gemeente Rozendaal worstelt met de steeds verder stijgende uitgaven in het sociaal domein. Zowel het aantal mensen dat een beroep doet op voorzieningen als de kosten van deze voorzieningen stijgen. Dit laatste vaak door inflatie en loonkosten bij de uitvoeringspartners. Toch houden we de uitgaven in het sociaal domein op het niveau van 2023. Onzekerheid hier vangen we af in de risicoparagraaf en de bestemmingsreserve sociaal domein. Met het risico op niet vergoede gevolgkosten rond de GOO 'De Bosrank' is geen rekening gehouden in de begroting, terwijl dit wel van invloed is op de beslissing om de opvang al dan niet te continueren na maart 2025. Binnen de huidige capaciteit is rekening gehouden met 'reguliere' samenwerkingswerkzaamheden in de regio en met Rheden, maar niet met eventuele nieuwe ontwikkelingen, zoals de mogelijke samenwerking in de regio of met Rheden in een aanpak voor de opvang en huisvesting van specifieke doelgroepen zoals statushouders en vluchtelingen.

Bestuur, bedrijfsvoering en organisatie

De doorontwikkeling van onze (slapende) rekenkamercommissie naar een onafhankelijke decentrale rekenkamer, een wettelijk verplichting per 1 januari 2023, stellen we uit tot 2026. Vanuit het Gelders Archief hebben wij het verzoek ontvangen om meer mensen en middelen beschikbaar te stellen. Door de beperkt beschikbare budgetten geven we nu geen invulling aan dit verzoek. Het reguliere budget voor externe adviseurs is beperkt gehouden. De (beperkte) 'lucht' die nog in de begroting zat

2

Het college heeft zeker wel meer ambities dan dat spreekt uit de beleidsarme begroting die u heeft ontvangen. In het voorwoord hebben wij aangegeven waarvoor meer geld nodig zou zijn om de ambities te kunnen uit voeren.

Begroting 2025-2028
Algemene Beschouwingen BGR

- Gezamenlijk overleg over toekomst Rozendaal

  In 2024 is hier al aandacht voor door middel van de “De dag van Rozendaal #1”.
- Activeren investeringen heroverwegen

  De vervanging naar LED-verlichting uitgesteld tot na de levensduur van de huidige verlichting.
- Weerstandsratio minimaal 4

  De weerstandsratio in deze begroting blijft hier boven.
- Resultaat waar mogelijk koppelen aan bestemmingsreserves.

  De bestemmingsreserves worden ingezet daar waar dat nodig is.
- Doelgroepen huisvesting.

  In programma 8 hebben dit onderwerp meegenomen.
- Organisatieontwikkeling op noodzakelijk niveau

  Dit is terug te vinden in programma 0.
- Prioriteit groene karakter gemeente

  Dit is deels meegenomen in programma 7 en deels ligt daar nog een voornemen om tot een plan te komen. Keuzes die daar uit voortkomen volgen later in een apart raadsvoorstel.

Begroting 2025-2028
Algemene Beschouwingen PAK

- Verzoek om inzichtelijk te maken welke initiatieven niet kunnen
  Zie het voorwoord
- Duurzaam gezonde kaders
  In 2028 verwachten wij weer een sluitende begroting
- Bredere agenda gericht op gemeenschapszin.
  In programma 0 geven wij invulling aan gemeenschapszin
- Inzicht in kosten en risico's vluchtelingenopvang vanaf 2025.
  In programma 6 delen wij de inzichten die bij ons bekend zijn. De onzekerheid blijft echter nog.
- Vervanging naar LED-verlichting
  De vervanging naar LED-verlichting uitgesteld tot na de levensduur van de huidige verlichting.
- Wat is er concreet nodig voor de ontwikkeling in organisatie?
  In programma 0 is weergeven welke inzichten er op dit moment zijn.

De onderstaande punten zijn (nog) niet meegenomen in deze begroting niet meegenomen:

- Onderzoeken of het haalbaar is om via de Gelrepas gebruik te kunnen maken van de deelauto.
- Aanhaken bij "Nederland Zoemt".
- Het meer verbinden van de raad aan de jongerenraad.

Begroting 2025-2028
Algemene Beschouwingen Rozendaal ‘74

- Geen vervanging materiaal waarvan de levensduur nog niet is bereikt

  De vervanging naar LED-verlichting uitgesteld tot na de levensduur van de huidige verlichting.
- Prioriteit voor klinkers naar asfalt met beperking van de versnippering

  In de investering staat is te lezen welke straten er in aanmerking komen in 2025-2028.
- In stand houding huidige subsidies

  De huidige subsidies blijven in stand.
- Kritisch kijken naar uitgaven in de energietransitie.

  In programma 7 hebben wij hieraan invulling gegeven.
- Voortvarende aanpak ontwikkeling woonlocaties – inventarisatie bij de burgers aan welke woonvormen behoefte is.

  Dit is een onderdeel van de omgevingsvisie, dit is terug te vinden in programma 8. Zelfs in 2024 is hier al aandacht voor door middel van de “De dag van Rozendaal #1”.

Begroting 2025-2028

Vragen?